

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Autorka diplomové práce: Bc. Marika Dvořáková

Téma diplomové práce: Soucit k sobě a stud u pacientů s úzkostnou poruchou

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Katarína Loneková, Ph.D.

Bc. Marika Loskotová se v diplomové práci zaměřila na soucit k sobě a stud u pacientů s úzkostnou poruchou. Téma soucitu k sobě patří v současné době v zahraničí k předmětu výzkumného zájmu. Předpokládá se, že soucit k sobě je předpokladem osobní pohody a duševního zdraví a že jeho nedostatek může naproti tomu hrát roli ve vývoji psychických poruch. Zahraniční studie poukazují na možnou spojitost mezi studem a úzkostnými poruchami a nedostatkem soucitu k sobě a úzkostnými poruchami. Domnívám se, že potvrzení těchto předpokladů pak může sloužit k rozšíření terapeutických intervencí v oblasti léčby úzkostných poruch. Diplomová práce byla součástí výzkumu probíhajícího na toto téma v ČR.

Diplomová práce je klasicky členěna na teoretickou a empirickou část. Je napsaná na 79 stranách, dále obsahuje početný seznam literatury a přílohy. Grafické zpracování práce je na velmi dobré úrovni. Citační práce je kvalitní.

V teoretické části práce se autorka věnuje vymezení základních pojmů, se kterými pak pracuje v empirické části. Věnuje se charakteristice úzkostných poruch, jejich prevalenci, předpokládaným příčinám a základním způsobům léčby. Na s. 24 uvádí, že léčba zpočátku vyžaduje 6 - 12 týdnů intenzivní práce. Uvedená informace se vztahuje zejména ke KBT, ne všem terapiím, délka se může lišit dle konkrétního psychoterapeutického směru a hloubky obtíží. Další kapitola je věnována studu. Tady autorka pojem definuje a jasně ho vymezuje proti příbuzným pojmům. Třetí kapitola je zaměřená na soucit k sobě, jeho základní definici, neurovědní pohled, vztah soucitu k sobě a sebezpřijetí. Přináší přehled psychoterapeutických přístupů zaměřených na všímavost a soucit k sobě a informuje o výzkumu soucitu k sobě a studu v ČR. Autorka čerpá z nejnovějších výsledků výzkumu (zahraničních i českých) v této oblasti. Teoretická část je psaná s odborným porozuměním, je patrná znalost autorky v teoretickém zázemí zkoumané problematiky. Informace jsou podávány přehledně, s dobrou logickou návazností. Použitá literatura je obsáhlá. Autorka využívá jak české, tak zahraniční zdroje, aktuální a stěžejné pro dané téma. Teoretická část je kvalitním východiskem pro empirickou část.

V empirické části si autorka kladla za cíl porovnat míru soucitu k sobě, internalizovaného studu a tendenci k prožívání viny a studu mezi osobami s úzkostnou poruchou a zdravými osobami. Stanovila si několik hypotéz, které následně statisticky ověřovala. Výzkumný soubor tvořilo 238 osob. K získání dat bylo použito několik dotazníkových metod, které byly dány sběrem dat v rámci širšího grantového výzkumného záměru zkoumané problematiky. Průběh výzkumu, použité metody, výzkumný soubor, použité dotazníkové metody a dosažené výsledky jsou řádně popsány. Pro přehlednost ještě autorka uvádí shrnutí výsledků výzkumu. Oceňuji informace o průběhu výzkumu a jeho hodnocení výzkumnými osobami, jako i přehledné celkové shrnutí výsledků. Výsledky jsou v souladu se zahraničními studii. Poukazují na to, že osoby s úzkostnými poruchami vykazují statisticky nižší míru soucitu se sebou, vyšší míru internalizovaného studu a vyšší tendenci k prožívanému studu. Podobně, jak je tomu v zahraničních studiích, se nepotvrdil vztah u tendence k prožívání viny.

Diskuse je obsáhlá, psaná s odborným porozuměním. Autorka podrobně srovnává dosažené výsledky s jinými studii, oceňuji postup po jednotlivých hypotézách, kriticky hodnotí vlastní výzkumné šetření a jeho

limity a vyjadřuje se k doporučením pro další výzkum. Kladně hodnotím autorčinu úvahu nad použitými metodami a jejich limity, zejména u dotazníkové metody TOSCA-3 a návrh jiné dotazníkové metody a její zhodnocení pro případný další výzkum.

Celkově práci hodnotím jako zdařilou, pečlivě zpracovanou a psychologicky přínosnou.

Otázky do diskuse:

Jak navrhuje autorka aplikovat výsledky výzkumu do psychologické praxe?

Diplomová práce Bc. Mariky Dvořákové splňuje požadavky kladené na diplomové práce. Doporučuji jí k obhajobě. Navrhuji hodnocení výborně.

V Praze, 25.8.2019

Katarína Loneková